

Democracy: All That Matters |

นิพนธ์ โชะเฮง

Ph.D. (Comparative Politics), อาจารย์

อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

E-mail: Musa1234@yahoo.com

219

Beller, S. (2013). **Democracy: All that Matters**. Britain: Hodder & stoughton. 154 Pp.

ดูเหมือนว่างานเขียนของ Steve Beller จะมาถูกที่ถูกเวลาหลังจากเกิดกระแสความถดถอย และการไร้ความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นในหลายภูมิภาคทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นเอเชีย แอฟริกา ยุโรป ลาตินอเมริกา และแม้แต่ในประเทศที่เป็นกระบอกเสียงประชาธิปไตยอย่างสหรัฐอเมริกา ซึ่งในปัจจุบันถูกจัดอันดับจากสถาบัน Economist Intelligence Unit ให้เป็นประเทศใน

ปีที่ 23
ฉบับที่ 3
ก.ย.
-
ธ.ค.
2560

กลุ่มประชาธิปไตยบกพร่อง (Flawed Democracy) หนังสือของ Steve Beller เรื่อง Democracy : All that Mtters มีเนื้อหาสาระสำคัญและแรงจูงใจที่น่ายกย่องในการปกป้องระบอบการปกครองประชาธิปไตย อาจกล่าวได้ว่าแนวความคิดเรื่องประชาธิปไตยที่นับวันเริ่มได้รับผลกระทบอย่างมากจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและตลาดทุนนิยม จนทำให้ระบอบชนาธิปไตย (Plutocracy) ที่อำนาจเงินเป็นใหญ่มีความเข้มแข็งและบดบังระบอบประชาธิปไตย (Democracy) ที่ยึดโยงประชาชนเป็นศูนย์กลาง อย่างน้อยในสองกรณี ในปัจจุบัน คือระบบการปกครอง สิทธิและเสรีภาพในการปกครองตนเอง และความเสมอภาคของประชาชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นความยุติธรรมที่ระบอบประชาธิปไตยพึงให้แก่ผู้เลื่อมใสและปฏิบัติตามในระบบได้ ระบอบชนาธิปไตยที่ให้อำนาจเงินเป็นใหญ่นี้ เป็นผลมาจากระบบทุนนิยม (Capitalism) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีอำนาจทางการเงินสูงกว่าสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ จนกระทั่งส่งผลต่อความได้เปรียบทางด้านสังคม ด้านการเมืองของผู้มีอำนาจทางการเงินสูง หรืออีกนัยหนึ่ง ระบบทุนนิยมได้กลายเป็นผู้สร้างปิศาจขึ้นมาในนามของเสรีภาพ (Liberty) ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาค (Inequality) หรือความเหลื่อมล้ำในสังคมอย่างกว้างขวาง(หน้า 86-89) แม้ว่า Steve Beller จะให้คำติราคาระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างสูง ด้วยการออกมาปกป้องและพูดถึงความสำคัญของประชาธิปไตย แต่เขาก็รู้ว่ระบอบประชาธิปไตยมีข้อบกพร่องและล้มเหลวที่จะส่งผลต่อความคาดหวังทางบวกทั้งหลายแก่ประชาคมโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความมั่งคั่งและผู้ที่ย่ำแย่ในระบอบชนาธิปไตยที่ขยายตัวไปทั่วโลกในปัจจุบัน ซึ่งถูกถือว่าเป็นภัยคุกคามที่สำคัญต่อค่านิยมและประสิทธิผลของประชาธิปไตย Beller เห็นข้อบกพร่องของประชาธิปไตยอันหนึ่งในหลายๆ กรณีที่เขายกตัวอย่าง คือ ประชาธิปไตยในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติมักขัดแย้งกัน เช่น ประเทศประชาธิปไตยที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่ในปัจจุบันระบบการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์ที่สืบทอดอำนาจเป็นประมุข (monarchies) ซึ่งการปกครองแบบประชาธิปไตย

ในทางทฤษฎีควรเป็นการปกครองแบบสาธารณรัฐ (republics) เป็นต้น (หน้า 66)

อย่างไรก็ดี Beller มองว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการปกป้องประชาธิปไตย โดยเขาได้พยายามให้เหตุผลและความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เนื่องด้วยจำนวนประเทศที่เป็นสมาชิกประชาคมโลกส่วนใหญ่ มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มากกว่า 100 ประเทศ จาก 160 กว่าประเทศทั่วโลก จากข้อมูลของสถาบันที่ดูแลเรื่องตัวชี้วัดประชาธิปไตย อย่างเช่น Economist Intelligence Unit (EIU) โดยชี้ให้เห็นว่าไม่ว่าจะจัดกลุ่มประเทศต่างๆ ออกเป็นประเภท ประชาธิปไตยเต็มใบ (Full Democracy) ประชาธิปไตยบกพร่อง (Flawed Democracy) ระบอบผสม (Hybrid Regime) ประเทศเหล่านั้นก็ยังคงถูกเรียกว่าเป็นระบอบประชาธิปไตยอยู่ดี ตราบใดที่ไม่ไปเลื่อมใสและใช้อำนาจแบบเผด็จการในแบบของรัฐอำนาจนิยม (Authoritarian Regime) (หน้า 3-5) Beller ให้เหตุผลว่าจุดมุ่งหมายของประชาธิปไตย คือ เพื่อที่จะใช้อำนาจร่วมกันของประชาชนในอันที่จะสนับสนุนความดีร่วมกัน (common good) และจากที่ได้กล่าวก่อนหน้านี้แล้วว่า Beller ทราบดีถึงอันตรายของระบอบทรานธิปไตยที่ฝังตัวในประชาธิปไตย ดังนั้นเขาเสนอว่า ระบอบประชาธิปไตยต้องสามารถเข้าไปควบคุมเงินและทุนให้ได้ ด้วยเหตุนี้ วินัยทางการเงินจะต้องคำนึงถึงความยุติธรรมทางสังคม (social justice) และความเป็นธรรม (equity) ซึ่งในท้ายที่สุดคือสิ่งที่ดีสำหรับส่วนรวม (public good) ต้องมาก่อนสิทธิของผู้มีเครดิต (creditors) Beller พยายามกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบอบประชาธิปไตยเห็นความสำคัญและสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิของปัจเจกบุคคล ความเสมอภาคและการปกครองตนเองของประชาชน (popular self-government) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ตลาดร่วมสมัยในระบบทุนนิยมไม่สามารถอำนวยหรือให้ประโยชน์ได้ ซึ่งดูเหมือนว่า ความคิดของ Beller จะอยู่ในกลุ่มนักคิดทางการเมืองฝ่ายซ้าย แบบสังคมนิยมประชาธิปไตย เพราะเขาให้ความสำคัญกับสิทธิส่วนรวม (public good) มากกว่าสิทธิของปัจเจกบุคคล (Individual right)

อีกประเด็นหนึ่งที่ Beller ให้ความสำคัญค่อนข้างมากคือ พหุนิยมประชาธิปไตย (democratic pluralism) ที่หมายถึง อัตลักษณ์อันหลากหลายที่ประกอบกันขึ้นเป็นสังคมประชาธิปไตย ดังนั้นในสังคมประชาธิปไตยจำเป็นต้องมีชุมชนที่หลากหลายไม่ว่าจะมาจากชาติพันธุ์ ศาสนา วัฒนธรรม ความโน้มเอียงทางเพศ เพศสภาพที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ความเป็นชาติต้องไม่ขึ้นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การเป็นคนชาติพันธุ์เดียวกัน และสร้างความเป็นชาตินิยมจากชาติพันธุ์นั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเฉพาะเจาะจง (exclusion) เขามองว่าความเป็นชาตินิยมเป็นสิ่งที่ชั่วช้าของประชาธิปไตย (หน้า 51) สำหรับ Beller แล้ว ความเป็นพหุนิยมในความเป็นประชาธิปไตยของชาติหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญ เขาจึงเรียกร้องความเป็นชาตินิยมพลเมือง (civic nationallism) ในการดำรงความเป็นประชาธิปไตย มากกว่าการเป็นชาตินิยมในมิติที่เฉพาะ (หน้า 56-59) เขาจึงชื่นชอบประชาธิปไตยในแบบอเมริกันที่เป็นศูนย์รวมความเป็นพหุนิยม (melting pot) และชี้ให้เห็นว่า ความเป็นพี่น้อง (fraternity) ของคนภายในชาติหนึ่งมิได้มาจากการเป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ใดโดยเฉพาะ แต่มันหมายถึงการเป็นสมาชิกของประชาคมทางการเมืองในฐานะที่เป็นปัจเจกมนุษย์คนหนึ่งเท่านั้น

ในหนังสือเล่มนี้ Beller ได้แบ่งการอธิบายประชาธิปไตยเป็น 10 บท แล้วย้ายด้วย 10 ความคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ตัวอย่างเช่น Runny Mede อันเป็นสถานที่สำคัญที่กฎหมายแมกนาคาร์ตา ได้รับการรับรอง เป็นต้น

ในภาพรวมของหนังสือเล่มนี้จะสรุปให้เห็นภาพได้ว่า ทำไมเราจึงจำเป็นต้องสนใจดูแล และปกป้องประชาธิปไตย เหตุผลสำคัญที่สุดข้อหนึ่งคือ ประเด็นสำคัญของประชาธิปไตยสมัยใหม่เป็น การให้อำนาจหรือเสริมอำนาจแก่แต่ละปัจเจกบุคคลที่เป็นพลเมืองเพื่อให้เขาและเธอได้สำนึกถึงศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์นั่นเอง (หน้า 125)

สุดท้ายนี้ หนังสือ "Democracy: All that Matters" ของ Steve Beller แม้ไม่ได้ถูกเขียนในเชิงวิชาการอย่างชัดเจน (เพราะต้องเขียนตามระเบียบ

วิจัยที่เคร่งครัด) แต่ก็เป็นงานที่สั้น กระชับรัด และมีข้อมูลที่ดี และผู้เขียนเองก็สร้างข้อถกเถียงและสนับสนุนข้อมูลอย่างเป็นเหตุเป็นผลเพียงพอที่จะทำให้เราเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยได้ในระดับหนึ่ง หนังสือเล่มนี้จึงเป็นหนังสือที่ผู้พบทวน (รีวิว) แนะนำให้ผู้สนใจทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการหรือบุคคลทั่วไปได้อ่าน

